

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: K3-9P/103/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7523202944
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Gajdošová
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2023:7523202944.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice sudkyňou JUDr. Ivanou Gajdošovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, toho času C. D. E. F. G. H. I., J. K. E. XX, H. I., zastúpeného kolíznym opatrovníkom K. L. K., vyššou súdnou úradníčkou Mestského súdu Košice, dieťa rodičov: matky I. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX a otca N. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX, na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Nariaduje u maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá bude vykonávaná v Centre pre deti a rodiny Veľké Kapušany, ulica K. E. XX, H. I..

Matka a otec sú povinný prispievať na výživu maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, každý sumou rovnajúcou sa 30% životného minima na jedno nezaopatrené, nepĺnoleté dieťa určené zákonom č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v platnom znení, vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Centra pre deti a rodiny Veľké Kapušany ulica. K. E. XX, H. I. počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Ruší neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Košice – okolie, číslo konania K3-9P/103/2023 – 9 zo dňa 23.05.2023 o dočasnom zverení maloletého do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Veľké Kapušany.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice podal dňa 22.5.2023 na tunajší súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia o umiestnenie maloletého do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Veľké Kapušany a zároveň návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti u maloletého.

2. Návrh odôvodnil tým, že z družobného pomeru I. M., nar. X.X.XXXX a N. B., nar. XX.X.XXXX pochádzajú tri deti: maloletý N. B., nar. XX.X.XXXX, maloletý A. B., nar. XX.XX.XXXX a maloletá O. M., nar. X.X.XXXX. Z krátkodobého vzťahu matky pochádzajú tri deti: maloletý H. M., nar. XX.X.XXXX, maloletá P. M., nar. XX.X.XXXX a maloletá H. M., nar. X.X.XXXX, ku ktorým nie je určené otcovstvo. Z manželstva nebohého K. M. a matky I. M. pochádza osem detí: maloletý Q. M., nar. XX.X.XXXX, maloletý F. M., nar. X.X.XXXX, maloletý R. M., nar. X.XX.XXXX, maloletá P. M., nar. XX.X.XXXX, plnoletý K. M., nar. XX.X.XXXX, plnoletá S. M., nar. XX.XX.XXXX, plnoletá I. M., nar. XX.XX.XXXX a plnoletá T. M., nar. XX.X.XXXX.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vykonal opakované šetrenia v domácnosti rodičov v rómskej osade v Drienovci. Matka maloletého porodila dňa 08.02.2023 maloletú O.. Rodičia maloletého A. si svoje bytové a sociálne pomery neupravili a nezabezpečili podmienky potrebné k prevzatiu starostlivosti o maloleté dieťa. Naďalej obývajú jednoizbovú chatrč so základným vybavením. Hygiena domácnosti je na nízkej úrovni. Príjem rodiny tvorí rodičovský príspevok a prídavky na maloletú O.. Otec maloletého toho času nepracuje.

Zo správy Centra pre deti a rodiny I. – H. I. vyplýva, že maloletý A. B. bol do centra umiestnený dňa 11.07.2022. Od 01.08.2022 je umiestnený v profesionálnej náhradnej rodine. Podľa vyjadrenia náhradného rodiča adaptácia na nové prostredie prebehla dobre. Rád sa hrá s hračkami, tancuje, spieva, skladá kocky, rád sa bicykuje. Zlovykom je slintanie a keď chce niečo dosiahnuť, plače. Podľa slov profesionálneho náhradného rodiča mal. A. už vie povedať slová ako ahoj, papa, áno, nie, Virgi, vie ukázať niektoré časti tela. Telesne sa vyvíja dobre, príberá na váhe, rastie, má silné ruky. Jeho zdravotný stav je toho času dobrý. Zo strany rodiny a príbuzných v poslednej dobe nie je žiaden prejavovaný záujem. Odo dňa umiestnenia sa neuskutočnilo žiadne osobné stretnutie maloletého s rodičmi alebo inými blízkymi príbuznými. Posledný kontakt rodičov bol dňa 27.07.2022.

Doposiaľ si rodičia neupravili svoje rodinné a sociálne pomery, nezmenili spôsob života a nevytvorili maloletému dieťaťu vhodné výchovné prostredie.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny dňa 18.05.2023 vyhodnotil, že uložené výchovné opatrenie nespĺnilo svoj účel.

3. Súd vykonal dokazovanie pripojenými spismi týkajúcimi sa starostlivosti súdu o maloletého, šetrením pomerov na strane maloletého a na strane rodičov a vylúčením účastníkov a zistil nasledujúci skutočný stav veci.

4. Z obsahu pripojených spisov tunajšieho súdu súd zistil, že uznesením Okresného súdu Košice - okolie, č.k. 18P/86/2022 zo dňa 04.07.2022, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 05.08.2022, bol maloletý A. B., nar. XX.XX.XXXX neodkladne zverený do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Veľké Kapušany.

Uznesením Okresného súdu Košice – okolie, č.k. 9P/116/2022 zo dňa 16.02.2023, právoplatným dňa 18.3.2023, bolo maloletému A. B. uložené výchovné opatrenie na dobu 3 mesiacov na zabezpečenie odbornej pomoci maloletému dieťaťu a zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobytom v Centre pre deti a rodiny Veľké Kapušany.

Rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie, sp. zn. 9P/39/2023 zo dňa 30.03.2023 bol maloletý A. B. vyhlásený za osvojiteľného.

5. Uznesením č. k. K3-9P/103/2023 – 9 zo dňa 23.05.2023 tunajší súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým umiestnil maloletého do dočasnej starostlivosti Centra.

6. Zo správy Sociálnej poisťovne zo dňa 28.7.2023 a úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice zo dňa 27.7.2023 súd zistil, že rodičia maloletého nie sú poberateľmi žiadnych dávok z pozície Sociálnej poisťovne a nie sú vedení ako uchádzači o zamestnanie. Matka maloletého nepoberá žiadne dávky ani z pozície úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a otec maloletého poberá z pozície úradu práce, sociálnych vecí a rodiny dávky v hmotnej núdzi vo výške 74 € mesačne.

7. Zo správy obce Drienovec zo dňa 19.7.2023 súd zistil, že rodičia maloletého žijú v chatrči a vo zvýšenej miere požívajú alkoholické nápoje. Sú nezamestnaní, nevykonávajú menšie obecné služby.

8. Zo správy Centra pre deti a rodiny Veľké Kapušany zo dňa 19.7.2023 súd zistil, že maloletý bol do zariadenia umiestnený dňa 11.7.2022, adaptácia prebiehala ťažšie. Od 1.8.2022 je umiestnený v profesionálnej náhradnej rodine, maloletý sa adaptoval dobre. Maloletý je veselý, usmievavý chlapec. Má pravidelný režim dňa, vie už povedať základné slová. Zdravotný stav je dobrý, lieky neužíva. Posledný kontakt rodičov s maloletým sa realizoval dňa 27.7.2022 vo forme telefonického kontaktu rodičov so sociálnou pracovníčkou centra.

9. Zo správy úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 26.7.2023 súd zistil, že dňa 25.7.2023 vykonal úrad šetrenie rodinných, bytových a sociálnych pomerov v domácnosti matky v rómskej osade v Drienovci. Rozhovor s matkou bol vedený na ulici, nakoľko matka maloletého oznámila, že s pánom N. B. sa rozišla, keď bola umiestnená do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu ich najmladšia dcéra O.. Počas rozhovoru uviedla, že toho času nemá stabilné bývanie, prespáva kde sa dá. Nie je poberateľom žiadnych dávok a nie je ani v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Susedia uviedli, že matka maloletého je aj naďalej užívateľom alkoholických a návykových látok. Matka maloletého bola informovaná o termíne a mieste pojednávania vo veci nariadenia ústavnej starostlivosti pre maloletého A.. V závere rozhovoru matka maloletého na dotaz úradu uviedla, že deti v centre kontaktuje prostredníctvom TSP Drienovec. Otec maloletého nebol v čase šetrenia prítomný keďže si odrába aktivačné práce. Doposiaľ si rodičia

neupravili svoje rodinné a sociálne pomery, nezmenili spôsob života a nevytvorili maloletému dieťaťu vhodné výchovné prostredie.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, úrad trvá na podanom návrhu vo veci nariadenia ústavnej starostlivosti u maloletého.

10. Z výpovede navrhovateľa na pojednávaní dňa 24.8.2023 súd zistil, že maloletý sa v súčasnosti nachádza v C. Veľké Kapušany umiestnený na profesionálnej rodine spolu so svojou staršou sestrou H. M., nar. XX.XX.XXXX, u ktorej taktiež bola nariadená ústavná starostlivosť.

Maloletý je v poriadku, je zdravý, v zariadení si zvykol. Čo sa týka kontaktu zo strany rodiny, matka, otec, ani iný rodinní príslušníci maloletého nekontaktujú žiadnou formou a na jeho výživu neprispievajú. Posledné šetrenie v rodine bolo vykonané dňa 25.07.2023, kedy bolo zistené, že matka maloletého žije v súčasnosti na ulici, jej druh N. B., otec maloletého ju vyhodil zo spoločnej domácnosti, nemá toho času zabezpečené žiadne bývanie a prespáva kde sa dá. Ona, ako aj otec maloletého sú obaja požívateľmi alkoholických a návykových látok a v súčasnosti nemajú vytvorené podmienky na návrat maloletého do domáceho prostredia.

V nedávnej dobe jej bolo odobraté aj posledné maloleté dieťa, ktoré bolo v jej starostlivosti, a to maloletá O. M., nar. XX.XX.XXXX a maloletá bola zverená do dočasnej starostlivosti zariadenia Dorka, s tým, že tým matka prišla aj o posledný príjem, ktorý mala vo forme rodičovského príspevku a prídavku na maloletú O..

Navrhovateľovi nie sú známi žiadni rodinní príslušníci u ktorých by v súčasnosti prichádzalo do úvahy zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti. Rovnako mu nie sú známi žiadni záujemcovia o pestúnsku starostlivosť o maloletého.

11. Podľa § 44 ods. 1 až 4 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v účinnom znení (ďalej len „zákon o rodine“), náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

(2) Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

(3) Náhradnou starostlivosťou je a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“), b) pestúnska starostlivosť a c) ústavná starostlivosť.

(4) Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

12. Podľa § 54 ods. 2 písm. c) zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave.

13. Podľa § 54 ods. 5 zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

14. Podľa § 62 ods. 1, 3 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. (3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

15. Podľa § 81 ods. 1, 2 zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

(2) Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

16. Po preskúmaní podmienok v domácom prostredí maloletého súd dospel k záveru, že je v záujme dieťaťa jeho zotrvanie v centre pre deti a rodiny. Obaja rodičia žijú neusporiadaným spôsobom života bez stáleho primeraného bývania, sú požívateľmi alkoholických a návykových látok a nedokážu v súčasnosti maloletému zabezpečiť pokojné a stabilné prostredie nevyhnutné pre jeho zdravý vývoj. O vrátenie maloletého do svojej starostlivosti neprejavili záujem a dieťa v zariadení dlhodobo nekontaktujú. V súčasnosti nie sú známe osoby, ktorým by mohol byť maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti.

17. Zo strany oboch rodičov súd určil minimálne výživné umožnené zákonom o rodine, keďže sa súdu nepodarilo zistiť žiadne ich príjmy, ktoré by umožňovali stanovenie vyššej vyživovacej povinnosti.

18. Uznesenie o neodkladnom opatrení, ktorým bol maloletý zverený do dočasnej starostlivosti CpDR súd zrušil právoplatnosťou nariadenia ústavnej starostlivosti, nakoľko týmto momentom predmetné neodkladné opatrenie stratí svoje opodstatnenie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestský súd Košice (§ 355 ods. 1 a § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa §63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia. Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu, konanie o výkone neodkladného opatrenia nariadi súd vždy aj bez návrhu (§ 376 CMP).